

Heemtuinnieuws 7 december 2022

De meteorologische winter is begonnen, zeggen de weermannen. Om het makkelijk te maken, laten ze alle seizoenen op de 1ste van de maand beginnen. De astronomische winter begint op 21 december, als de aardas op het noordelijk halfrond het verst van de zon afstaat. Kortere en koudere dagen. De afwisseling van de seizoenen heeft ieder jaar weer z'n charme, maar als her winterseizoen even duurt, beginnen veel mensen toch weer uit te kijken naar voorjaarstekenen. En die zijn er gelukkig. In de heemtuin vertonen de hazelaar en de els nu duidelijk hun katjes. Weliswaar nu nog groen, maar nu het blad is verdwenen, zijn de katjes goed zichtbaar. En nog even, (nou ja even) en dan ziet u de gele katjes van de hazelaar bungelen. Heel vaak al in januari . De wolkjes stuifmeel waaien naar de vrouwelijke bloeiwijzen. Die zijn voor óns maar moeilijk te vinden, want die vrouwelijke bloeiwijzen lijken precies op de bladknoppen. Maar na goed zoeken, blijken sommige van die bladknoppen een heel klein felrood bloemetje te hebben. Geen bladknop, maar de vrouwelijke bloemetjes. Die worden dus bevrucht door het (mannelijke) stuifmeel. Maar ach, het vruchtbeginsel is er dan nog niet klaar voor. Pas in de zomer is het vruchtbeginsel rijp om bevrucht te worden, lang na de bestuiving dus. Daarbij moet het stuifmeel wel op een andere hazelaar zijn neergedaald, want kruisbestuiving blijkt noodzakelijk te zijn voor de groei van de hazelnoten. In de heemtuin zijn die rond september te vinden. Ook bij de els zijn de katjes duidelijk zichtbaar . Die begint ook al vroeg aan de bloei, maar iets later dan de hazelaar. Bij de els zitten de mannelijke en de vrouwelijke katjes aan dezelfde tak. De mannelijke stuifmeelkatjes hangend en de vrouwelijk rechtop, er onder. Na de bestuiving vallen de mannelijk katjes af en de vrouwelijke groeien uit tot de bekende elzenproppen. Tussen de zwarte elzenproppen zitten de zaadjes, waar in de winter de mooie gele sijsjes op afkomen. Die sijsjes pikken ze tussen de schubbetjes van de elzenproppen uit, terwijl de vinken afkomen op al het zaad, dat op de grond is gevallen. Hazelaar en els, allebei met meerderen te vinden in de heemtuin. En de heemtuin vindt u aan de Kennedylaan 33A te Nieuwkoop.

Namens IVN nieuwkoop

Guus Domna